

Hørings svar til Forslag til endringer i byggteknisk forskrift §§ 7-3 og 7-4 - Krav til sikkerhet mot skred og flodbølge som følge av fjellskred

1 Innledning

Advokatforeningens tillitsvalgte advokater utfører et omfattende frivillig og ulønnet arbeid for å ivareta rettsstaten, rettsikkerheten og menneskerettighetene. En del av dette arbeidet består i å utarbeide høringsuttalelser.

Advokatforeningens høringsarbeid er organisert i 27 lovutvalg og 13 faste utvalg, oppdelt etter særskilte rettsområder og rettslige interesseområder. Om lag hundre høringsuttalelser utarbeides av Advokatforeningens tillitsvalgte advokater hvert år.

Alle våre høringsuttalelser er forfattet av advokater med ekspertise innenfor det rettsområdet som lovforslaget gjelder. En ekspertise som ikke er hentet kun fra juridisk teori, men fra advokatenes praktiske erfaring med å bistå sine klienter – i den norske rettsstatens hverdag. Denne høringsuttalelsen er skrevet ut fra Advokatforeningens ønske om å bidra til gode lovgivningsprosesser, og gode lover.

2 Sakens bakgrunn

Advokatforeningen viser til høringsnotat fra Direktoratet for byggkvalitet, publisert 24. juni 2022, med høringsfrist 17. august 2022.

Høringen gjelder forslag til endringer som åpner for at kravet til tilfredsstillende sikkerhet for områder utsatt for flodbølge som følge av fjellskred, kan ivaretas gjennom periodisk overvåking i regi av NVE. Videre foreslås det at bygg for storulykkevirksomheter og enkelte andre bygg ikke skal være underlagt totalforbud mot plassering i skredutsatte områder. Endelig foreslås enklere regler for plassering av midlertidige brakkerigger, herunder floteller og lektere, som er nødvendig i forbindelse med bygge- og anleggsarbeider.

Denne høringsuttalelsen er i hovedsak utarbeidet av Advokatforeningens lovutvalg for bygningsrett og reguleringsspørsmål. Lovutvalget består av Liv Zimmermann (leder), Kjell Erik Grøsfeld, Ingrid Sævold Moe, Stian Berger Røsland og Anne Tellefsen, som alle har lang erfaring og kompetanse innenfor det aktuelle rettsområdet.

3 Kommentarer til de enkelte forslagene

Advokatforeningen er enig med direktoratet i beskrivelsen av problemstillingen og de særlige farene som er forbundet med skred og flodbølger i Norge. Som direktoratet er inne på, er den sikreste måten å unngå fare for liv, helse og materielle skader at bygg og infrastruktur plasseres utenfor fareområder. Det har imidlertid vært en utvikling der muligheten for andre avbøtende tiltak er større, samt at kvaliteten på aktsomhetskartene er bedre, som igjen legger til rette for bedre og mer målrettet kartlegging i de konkrete tilfellene.

Direktoratet viser i høringsnotatet til at intensjonen med plan- og bygningslovgivningen er å legge til rette for en fornuftig og forsvarlig samfunnsutvikling. Å hindre utvikling og bebyggelse av områder i større grad enn nødvendig, representerer ikke en slik tilnærming. Det vises særlig til at det økte omfanget av kartlagt fjellskredfare har vist at regelverket slår uheldig ut i noen tilfeller, og at kravene i enkelte tilfeller fremstår som for strenge og lite risikobaserte. Videre har det vært en kunnskapsutvikling på feltet som viser at man kan oppnå tilstrekkelig personsikkerhet også basert på periodisk overvåking. Direktoratet legger til grunn at en videreføring av dagens regelverk vil kunne medføre betydelige samfunnsmessige kostnader ved at potensielt stadig færre områder vil kunne bebygges som følge av økt kartlegging.

Advokatforeningen mener at å hindre bebyggelse og utvikling av områder må ha tilstrekkelig faglig og faktisk begrunnelse. Etter Advokatforeningens syn vil hensynet til liv og helse være et mer enn tilstrekkelig grunnlag for å nekte bebyggelse av et skredutsatt område. Når situasjonen imidlertid er den at myndighetene selv mener mindre

inngripende tiltak enn byggeforbud er tilstrekkelig, er det vanskelig å se noen begrunnelse for å opprettholde dagens restriktive praksis. Advokatforeningen synes videre det fremstår hensiktsmessig, slik høringsnotatet tar til orde for, å gjøre særlige vurderinger for nasjonale og regionale beredskapsinstitusjoner. Forenklingen som foreslås i § 7-4 tredje ledd om presisering av unntak i byggesaksforskriften § 4-2 bokstav for midlertidige brakkerigger som er nødvendige i tilknytning til pågående bygge- og anleggsarbeid, synes hensiktsmessig. På den bakgrunn slutter Advokatforeningen seg til direktoratets forslag. Advokatforeningen har ingen bemerkninger til ordlyden som foreslås i de aktuelle bestemmelsene. Det bemerkes for ordens skyld at det må sikres tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre periodisk overvåkning av aktuelle områder, samt at utarbeidelsen av aktsomhetskart må ha høy kvalitet.

4 Avslutning/oppsummering

Advokatforeningen er enig med direktoratet i at strenge regler og utbyggingshindringer bør mykes opp når utvikling av teknologi, kompetanse og erfaring innebærer at mindre inngripende tiltak er tilstrekkelige for å ivareta liv, helse og sikkerhet. En tilpasning av regelverket i tråd med den samfunnsmessige utviklingen, er det også grunn til å tro vil bidra til aksept for de regler myndighetene gir.

Advokatforeningen mener det er avgjørende at de alternative risikoreduserende tiltak som begrunner regeloppmykningen er reelle, og at det sikres tilstrekkelige ressurser til overvåkning, beredskap, evakuering og kartlegging for at områder som i dag ikke tillates utbygget, likevel kan tas i bruk.

Vennlig hilsen

Jon Wessel-Aas
leder

Merete Smith
generalsekretær
